

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyedon
A KIADÓHIVATALBAN
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bármintesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorúrt, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 20 kr.

Ügyvitel díja 15 kr.

Eszrevételek „Egy hazafias román nyilatkozatára.”

IV.
(Vége.)

A kolozsvári országgyűlés alig adhatott más választ a románok előterjesztéseire, mint aminőt adott, s midőn a balázsfalvi küldöttség megjelent V. Ferdinánd király előtt, a fejedelmi válasz hasonló szellemben, következő volt: „Mint hogy román alattvalóim által a balázsfalvi nemzeti gyűlésben szerkesztett folyamodványok érdeme az erdélyi országgyűlésen egyhangulag elhatározott s általam a legutóbbi magyar országgyűlésen alkotott VII. t. cikkhez képest előlegesen is szentesített egybekapcsolás által megszünt. Örvendek, hogy az itt levő román követeket arról biztosíthatom, hogy az illető törvénycikk által, mely különbség nélkül nemzetiségre, nyelvre és vallásra, minden erdélyi lakosoknak ugyanazon szabadságokat és jogokat adja, kívánatainknak legnagyobb részben elég tétetett, ezért is jövendő boldogságuk csak is e törvény végrehajtásától függ.” A király s az alkotmány értelmében jogokat osztogatható országgyűlés véleménye tehát egyezően nyilvánult.

A főtiszt. kanonok ur egy jelenetet beszél el, mely állítólag a gr. Teley Domokos házában történt volna egy „privát felszólításra” egybegyűlt társaságban, a hol néhai Szász Károly, mint a balázsfalvi kérvényre vélemény adással megbízott azt ajánlotta volna: „Mondja ki az országgyűlés, hogy az erdélyi oláh nemzet már román név alatt a többi bevett nemzettel egyenlő joggal bír” s erre a társaság magyar tagjai szétfutottak. Nincs okunk kétségbe vonni ezt a „privát összejevetelt,” mert, mint állítani tetszett, a főtiszt. kanonok ur azon jelen volt; csak azt csodáljuk, hogy néhai Szász Károly jelzett véleményéről bővebb adatokat nem találtunk s ilyenre az akkori közéletnek és országgyűlésnek is egyik kiváló tagja sem birt emlékezete gazdag tárházából reávezetni. De még inkább feltűnő, hogy „az országgyűlés vége felé,” tehát az „unio” törvény meghozatala s talán már szentesítése után is ily különleges ajánlatot képes legyen valaki tenni, midőn az 1848-ik évi május

hó 30-án „Magyarország és Erdély egygyé alakulásáról” alkotott I-ső törvénycikkelyben már kimondatott, hogy: „valamint a testvér Magyarhonban minden lakosok jogegyenlősége kimondva és életbe lépve van, ugyan azugyan azon módon itt is, e hazának minden lakosaira nézve, nemzet, nyelv és vallás különbség nélkül örök és változhatlan elvül elismertetik és az ezzel ellenkező eddigi törvények ezennel eltöröltetteknek nyilvánítottak.” A törvény idézett szavai, az országgyűlés által a román emlékiratokra a 1848 június hó 18-án 58. sz. a. hozott s általunk kivonatosnak közölt határozat, az „Unio” részletes fogantatása ügyében az erdélyi érdekek méltányos figyelembe vételét eszközölendő bizottság kiküldése, — „az országgyűlési követeknek népképviselő alapszabályáról” szóló II-ik, az urbéri viszonyt megszüntető IV-ik, V-ik és VI-ik, a közös teherviselésről szóló VII-ik, a sajtótörvény s a bevett vallások, (melyek közé a nem egy gör. szertartásnak is értetnek) teljes jogegyenlőségéről szóló VII. és VIII. t. cikkek elég bizonyítékul szolgálhatnak arra nézve, hogy a magyarság képviselői, lemondva kiváltságairól s előjogairól, rajta voltak, miszerint a szabadság, egyenlőség s testvériség elve ne csak írott malaszt legyen. (Ezen elvekkel szemben küssé furesán tűnhetett fel a szászok szabadelvűsége, mely pld. „Emlékiratuk” I-ső pontjában a régi szász föld területét elválaszthatlan egésznek kívánta tekinteni, mely a szász nemzet meg-egyezésén kívül semmi változtatás alá ne jöhessen, mely ugyanott saját külön gyűlésének kívánta fenntartani a nemzetiségét czéh és iparügyi rendezést és rendelkezést, s hivatalos nyelvül egyedül a németet akarta meghagyatni.)

Az idézett törvények által teljesítve lettek a balázsfalvi kérvény 3. 6. 7. 8. 14. pontja s ezen kívül a magyarországi törvények által a 4. 5. 9. pontok is. A többi pontok felett csak az egyesült országok törvényhozása intézkedhetett volna, ha az idők vihara a békés fejlődés munkáját oly szerencsétlenül meg nem akasztja, némely pontjai pedig olyanok voltak, melyeket teljesítve: újból egy, a többivel szemben privilegizált, a régi idők példáját fenntartó külön álló nemzet lett volna teremtve, holott a 48-iki törvények által éppen az ily régi

privilegiumok eltörlése czéloztatott. Elég e tekintetben felemlíteni e kérvény 15-ik pontját, mely „Erdélyre nézve új alkotmány kidolgozását”, tehát a Magyarországgal való „Unio” elejtését kívánta. Hogy a balázsfalvi kérvény teljes mértékben való el nem fogadása ürügyül szolgál a törvényes magyar kormány és a magyarság elleni fellépésre, az bizonyos. Hiszen csak kellett valami ürügyet találni a reakciónak, melyel, az ügyek valódi állásáról helyes tudomással nem birt román népet félrevezesse és saját czéljaira oly perfid módon felhasználja. Ily ürügyül szolgált később az is, midőn a magyar kormány a hazát fenyegető ellenséges támadások leküzdésére 60.000 újoncz állítását határozta el. Az elámitott nép erőszakkal állott ellen a törvényes közegeknek s a nyiltan ellenséges módon fellépő császári katonaság partjára állott.

A románoknak ezen a törvényes hatalommal s a magyar nemzettel szemben való pártállására nézve felhoz a főtisztelendő kanonok ur több körülményt, melyek — véleménye szerint — „arra voltak intézve, hogy a hazai, egész más okból induló forradalmat megújítsák és a nép félrevezetessék.” Ilyenek lettek volna: 1. hogy „mindazok a románok közül, akik csak szóval a nemzet ügyébe felléptek, helyöket a fogházban találták.” Megvalljuk, hogy ha Balázsfalván, az oly loyális nmlgu érsek felügyelete alatt ily általános állításokkal telve tanítanak a hazai történelmet, kétségbe kellene esnünk a jövőbe vetett azon hit iránt, hogy a kölcsönös kiengesztelődés s a testvériség együttélés Szent-István koronája alatt lakó népek között lehetséges lenne. Ugy hisszük azonban, hogy ez a kifejezés csak „lapis calami” volt. Mert a jogvédelem s a jogkivívás igen is történhetett szóval, mint történt például a márcziusi törvények létrehozása, avagy amint szó emeltetett pld, a főtisztelendő kanonok ur és társai által a kolozsvári országgyűlésen egy és más alkalommal, de e közt s a Barnucz, Pap Sándor, Pume Áron et consortes a törvény s a törvényes hatalom elleni izgató, gyűlöletet keltő szavai között nagy a különbség, s ezt a különbséget akkor is megtudták tenni, amint számos példából tudhatjuk, és most is megtudjuk tenni.

2. „A hegyek bitófákkal mindenütt el voltak látva.” Azt elhiszzük, hogy a statárium nem kelle-

TÁRCZA.

A deák-életből.

(Folytatás.)

A beszéd alkalmoszerű volt, mert a „reménység”-et tárgyalta. A reményről beszélni pedig akkor, mikor a természet gyönyörű tavasz korát éli, mikor minden virág kinyitja illatos helyét; mikor minden madár csengő tiszta hangján zengi a természetben újra pezsgésnek indult élet szelídlete folytán érzett ártatlan örömből fakadó dalát, ilyenkor mindig alkalmoszerű a reménységről praedikálni.

A szerencsés tárgy megválasztás mellett a beszéd még hangzatos is volt. A tárgy megválasztása és a beszéd hangzatosága ellen tehát a komoly és őszinte bírálóknak semmi kifogásuk nem lehetett s nem is volt. Sőt szerencsés választásáért J. bácsi barátjukat még egy rakás dicsőréttel halmozták el.

Meg is tanulta tisztességesen, úgy, hogy aggodalomra e tekintetben sem mutatkozott ok, aztán meg ott volt még egy éjjel s a vasárnap reggel, tehát elég idő arra, hogy a mi kevés hiány e tekintetben mutatkozott, helyre pótolathassék.

Az előadás maga már jóval több kívánni valót hagyott fön. A „komoly” és „őszinte” bírálók észrevételeire jóakaratu utasításai megadására e részről tág tér nyílt.

D. J. magas erőteljes egyéniség volt. Magatartása rendesen komoly, méltóságjeljes, Hangja mély, erőteljes, de azért a szelidebb érzelmek kifejezésére is eléggé alkalmas, csak hogy ő szónoklata alkalmával az ilyen érzelmek-

nek a szónoki előadás hajlékonysága általi kifejezésére éppen semmi gondot nem szokott fordítani.

Beszédét hangja teljes erejének alkalmazásába vételével szokta elkezdni s ilyen hangon folytatni eleitől végig. Az egyes gondolatok kifejtése után semmi szünetet nem tartott, sőt hangját még a mondatok bevégezése után sem szállította semmivel alább. Gestikulatioja meg éppen semmi.

A komoly és őszinte bírálók, a mennyire a nevetési hajlamukon uralkodni bírtak, megkísérelték J. barátjukat kissé jobb előadásra szoktatni. Ez okon elől kezdték vele a beszédet ötször, hatszor. Az egyes részeket is ismételtették ugyan ennyiszor, sőt még többször is, úgy annyira hogy a beszédet naggyából ők is betanulták.

A vége a dolognak a lett, hogy J. a sok kiabálásba egy időn túl belefáradott, barátjainak pedig arra irányzott igyekezetők, hogy őt kissé kellemesebb előadáshoz szoktassák, kárba ment igyekezet maradt.

Megnyugtatták tehát J.-t, hogy csak tanulja még a beszédet, az előadás pedig ne genirozza, mert elég jó lesz az F. . . . re, sőt talán még igen is jó oda.

A kis kollegium auditoriumát, azon hitben, hogy nagy munkát végeztek, s azt elég jól is végezték, mikor az idő már jól estvére hajlott, mindhárom teljesen kifáradva, odahagyták. J. napbarnított arcáról csorgott az izzadság. Mikor a teremből kiléptek, a „podiumot” ellepve találtak kissé és magassabb életkoru tanuló és deákoktól; kik neszét vevén, hogy mi foly ben a terebben, oda gyűltek s a kulcslyukon hallgatóztak.

Végre felvirradt a nagy nap s deáinkat teljes díszbe öltözködöttön korán reggel utra indultak Fel-F.-d felé. Közül Józsi lépdelt méltóságteljes komolysággal,

mellette jobb és balfelől meghitt két ifju barátja, kiknek arcukról már nem lehetett annyi méltóságérzetet és komolyságot leolvasni, mint a „Józsi bácsi” barátjukéről.

A rövid uton nem sok szót váltottak együtt. D. figyelmét egészen lekötötte a beszédnek magában való eszedes elisméltése, ifju barátjai pedig elmerengtek részint a viruló mezők által nyújtott gyönyörű panorama szemleletében, részint a reájok váró azon kellemes élvezeteknek előre elgondolásán, melyeket e nap hármuk részére, a tiszteletes kedves családja körében bőségesen fog nyújtani.

A tiszteletes ur háza rendes csinos papiház volt. Bármely időben érkezhettek oda vendég, a hazát mindenkor rendben találta. A tűzről pattant papné mellett még egy pár serdülő szép leány keze is közre működött a házi rend és esinoság fenntartására.

D. J. két barátjával kora reggel érkeztek meg a papi házhoz, de már akkor a ház teljesen rendben volt. A szívélyes köszönés, ennek fogadása és a bemutatás után D. J. első dolga volt „a tiszteletes ur” előtt kijelenteni, hogy ő praedikálni akar s a maga részére a délelőtti isteni tiszteletre szánt órát elkérni.

Már megint praedikálni akar domine D.? miért nem bízza meg ezzel barátjai valamelyiket? hadd szokjanak a szószékhez ők is, hisz ők is a papi pályára készülnek, ugyé bizony domine N. és domine F. igazom van, hogy ők is a papi pályára készülnek? így szól nyájas előzékenységgel a tiszteletes D.-hez és barátjaihöz.

D. sietett a papot megnyugtanni, hogy egészen új beszédre készült: N. E. és F. J. is siettek bizonyítani, hogy Józsi barátjuk valósággal egészen új beszédet fog ez alkalommal mondani. Ők már hallották és előre is mondhatják, hogy a beszéd nagyon csinos és alkalmoszerű.

mes állapot; de ezt a törvényes hatalom a rablások, ölések és nyilvános erőszakoskodások ellen kénytelen volt elrendelni. Hogy specialiter csak a román rablók, gyilkosok ellen lett volna elrendelve, azt a főtiszt, kanonok ur sem állíthatja. A bitó-fára juthatott személyválogatás nélkül mindenki, ki arra érdemesítette magát úgy a magyar, mint a román, vagy szász községek közül. Azt azonban előtünk fekvő iratok után konstatáljuk, hogy a rögtönítelő bíróságok sokszor kegyelmesebbek voltak a bűnösök, mint némely prefektek és legionariusaik az ártatlanok iránt.

3. „A kihozott székely katonaság a román falusi népet bántalmazta.“ Igazán eszünkbe jut „superior stabat lupus“ etc. Határozottan állíthatjuk, hogy midőn a székely határőrökre került a sor, mert hiszen a császári katonaság egy részét Olaszországba kellett vinni, a másik része pedig ellenünk állott, — bizony nagy szükség volt — nem a támadásra, hanem a védelemre, s ha használta fegyverét, azt kényszerűségből tette úgy Mihályfalván, mint Aranyos-Lónán, hol a felbőszült sokaság által megtámadtatott. Ez utóbbi helyt különben a Sivkovich ezredből is volt kirendelve 50 katona. Midőn pedig az agyagfalvi gyűlés után a székelység kiindult, bizony már el volt dova a harc kockája, s ha a nyár és őszi folyamán nem merültek volna fel szomorú események, bizony a jobbára rekezionarius érzelmű tisztek alatt állott székelység komizditására nem lett volna szükség.

Az előbbi 3 pont alatt említettek helyett egyszerűen a reakció befolyását kellett volna megemlíteni, mint a románság igazi félrevezetőjét a magyar államiság megdöntésére, mely felhasználta a románokat, kizsákmányolta szenvodélyeiket s jutalmul — 11 évig együtt türtük igazját; ebben meg volt azután az: egyenlőségünk!

A románság most szabad vallásgyakorlattal, törvény előtti egyenlőséggel bír. Szellemi művelődésre elég tér van nyitva s nemzeti nyelvét elnyomni ki sem akarja. És abból, hogy esetleg valamely, románul nem tudó vasúti tisztviselő nem tudott vasúti jegyet adni egy oly románnak, kit más nyelveken is kért kívánsága kifejezésére, mert az illető román tudott pld. németül is, még a jog-egyenlőség veszélyeztetését nem látjuk, mert a jelzett eset ritka kivétel lehetett s nem általános, annál kevésbé kormányilag elrendelt eljárás. Nem adhatják elő a románok anyanyelvükön sérelmeiket a bíróság előtt? Bárkit kihallgatnak anyanyelvén s felveszik panasztát. Hogy az ügykezelési nyelv a magyar, azt talán természetesnek lehet találni a magyar államban, éppen úgy, mint a román ügykezelési nyelvet Romániában. hol pld. Bukarestben még a czegek feliratának is románnak kell lenni.

Nem nyerhetnek a románok a megyékben hivatalt? Ez a választó közönség bizalmi kérdése, mely a kvalifikation kívül arról is biztos szeret lenni, hogy az illető, bármi nemzetiségű legyen különben, jó magyar állampolgárnak bizonyítsa magát s ne vallja az 1863. évi nagyszabeni gyűlés el-

veit. Bizony, ha akadt ilyen hazafi, készséggel szavaztunk minden magyar ember.

Mi úgy hisszük, hogy az idő meghoz mindent: fátvölt a multra, békét a jelenre, bizalmat, egyetértést a jövőben! Sokat kell tanulnunk, sokat kell felednünk — és a közös hazáért sokat kell munkálkodnunk. Mi e munkában román barátainkkal együtt kívánunk fáradozni s a közös fáradozás bizonyára meg fogja hozni a kölcsönös bizalmat, minek eszközlésére tiszta szívvel és hazafiai lélekkel készek vagyunk!

Török Bertalan.

Nagy-Enyed város tisztujtása.

Alakuló közgyűlés decz. 17-én.

A képviselőtestület választott tagjait az igazoló választmány a t. alispán ur elnökle alatt f. hó 16-ikán igazolván, az alakulás törvényszerűen e napon történt meg, a küldöttség által meghívott t. alispán ur vezetése mellett ki a választás eredményét, az igazoló választmány erre vonatkozó határozatát s végül a legtöbb adót fizető képviselő-tagok jegyzékét felolvastatván, a képviselőtestület alakultnak jelentette ki, — a tisztujtás határnapját pedig folyó hó 19-re tűzte ki. A gyűlés az elnök alispánnak, id. Gáspár János és Benkő Márton választási elnököknek fáradozásukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazván, elosztott.

Előleges értekezlet a tisztujtásra nézve.

Az alakuló gyűlés bevégeztével Török Bertalan képviselői tag indítványára délután 5 órára a képv. tagok szép számmal gyűltek össze, — s értekezleti elnökül id. Gáspár János kir. tanácsost, jegyzőül Müller Mihály megyei ügyészt kérte fel. — Török Bertalan felszólalásában kiemelve azon érdemeket, melyeket Kovács Gyula polgármester e város ügyeinek jó eredményű vezetése körül szerzett, az egyetértő közhangulat kifejezését hiszi tolmácsolni, midőn a polgármesteri helyre ismét Kovács Gyulát ajánlja emeltetni. — Élénk helyeslés és éljenzés után Kovács Gyula hálás köszönetét fejezi ki a bizalomért, melyre magát mindig érdemesíteni igyekezni fog. Török Bertalan indítványára a többi képviselői helyekre ajánlat tétel végett id. Gáspár János elnökle alatt egy bizottság küldetett ki, melynek tagjai lettek: Medgyas Bálint, dr. Magyar Károly, Müller Mihály, Kovács Gyula, Török Bertalan, Gráf János, Veres Miklós. E bizottság alapos tanácskozás után egy névsort terjesztett elé, mely általános helyesléssel fogadtatott s ez alapon az ajánlatok minden egyes állomásra elkészítetvén, — ez egyetértéssel megállapított ajánlat ment keresztül a tisztujtás alkalmával.

A tisztujtás. Decz. 19-én.

Hat év egy város életében alig ámbavehető idő és mégis a jelen rohamos fejlődési viszonyok között, midőn a város szellemi és anyagi ügyei fontos és hosszú időkre kiható átalakulásnak van kitéve, e hat évnek nevezetes szerep jutott. Városunk közönsége élénk tudatára is jutott azon kötelességének, hogy érdekeit oly férfiak kezébe tegye le, kiknek kipróbált hazafisága, törhetlen erélye, szakértelme és lankadatlan munkakedve biztosított nyújt arra nézve, hogy ezen város politikai, anyagi és kulturális érdekei úgy fognak ápolatni, hogy azokból Enyed felvirágzása fakadjon nemesak, hanem

majd a leányokkal megjárták a kertet, kísérték a papi lak előtti térre, hol a nép ünnepi ruhába nagy csoportokban várakozott a harangszóra.

Ha a deák praedikálni megy falura, nem is szokás ebédre meginvitálni, annyira természetes, hogy ő ilyenkor a pap vendége.

A háziasszony azonban ez uttal emez ősi szokástól annyiban eltért, hogy a két ifju deákat ebédre meghívta. Ezt pedig tenni azért látta szükségesnek, mert arra gondolt, hátha ők még nem tudják a szokást s a templomból egyenesen Enyed felé veszik útjokat.

Harangszó az idő a legkellemesebben telt el. A konyhában észrevehető élénk nyüzsgés, forgás szintén jó előjelnek volt tekinthető.

Az isteni tisztelet ideje megjövén az egész papi család a pap és papné vezetése mellett templomba indult. Azon időközben a cselédség tagja körül is egy szokott maradni, a többi a gazda családjával templomba ment.

A vendégekkel együtt a papi udvarról ekkor, is mint rendesen, már magában egy kis gyülekezet sietett az Ur házába, a mint akkor szokták mondani: „meghallgatni a deákat.“

A esinos kis templomot az áhitatos gyülekezet a szorongásig megtöltötte. Mindenki igyekezett a maga szokott helyét foglalni el.

N. E. és F. J. a szószerkezhez közel egy padban foglaltak helyet. Ezen padban az urak szoktak ülni, a deák pedig ur, ha nem is a nagygyűléstől, de azért ur, s így N. E. és F. J. őket megillető helyet választottak ki maguknak.

(Vége következik)

Enyed központja legyen megyénk hazafias törekvéseinek, erős alapja magyar államiságunk megizmosodásának. — Pártharcz, elkeseredett küzdelem, gyűlölködés a választást nem előzte meg. A régi pártviszály eltűnt; egy akarat, egy nemes köztudat vezérelte a képviselőtestületet.

A tisztujtó gyűlést, melyen a múlt. főispán urat is örömmel tisztelhetjük, megyénk küldöttségileg meghívott derék alispánja vezette. — Szépen átgondolt beszédében kiemelte, hogy miként az embert barátjáról, valamely város közönségét képviselőtől lehet megismerni. E város képviselőtestület, melyben gazdaság és ipar, tudomány, nevelés és kereskedelem kiváló férfiak által van képviselve, előnyösen emelkedik ki újabbban is a hasonló testületek között. Rövid visszapillantást vetve e város 6 évi történetére, örömmel konstatálja, hogy a tanács és képviselőtestület működése Enyed város életére minden tekintetben előnyös volt, mert átértve hivatalos missióját, annak minden irányban megfelelni ernenedetlenül törekedett s nemes törekvését siker koronázta minden téren. A gyűlés működésére áldást kérve, a gyűlést megnyitottak nyilváníta.

Kovács Gyula polgármester a megbízatást, melyet 6 év előtt nyert, a maga és hivatalársai nevében leteszi választói kezébe. „Nem lehet czéлом — ugymond — jelen viszonyok között fejtegetni, mikép felelt meg a tanács hivatásának s mennyiben teljesítette feladatát, mert ez a képviselőtestület joga s erre ítéletet mondani gyűlt össze éppen ez órában, de annyit mégis megemlíthetnek tart, hogy a szorgalom és munka, lelkesültség és jóakarát e város felvirágztatására pillanatig sem hiányzott nálok.“ Ezután az elnök alispán ur jegyzőnek Török Bertalan m. főjegyzőt, ügyésznek O. Veress Gábor ügyvédet kéri fel, a választás megkezdésére hívta fel a képviselőtestületet.

A polgármesteri állomásra 41 képviselőnek id. Gáspár János által benyújtott ajánlati ívén egyedül Kovács Gyula ajánlatán, zajos éljenzések között megválasztatik s tőle a hivatalos eskü azonnal bevétellett. — „Tíz éve — így szól, — hogy e város szolgálatában először tettem le a hivatalos esküt, s ez idő óta mindig, ugye elözt 2 évvel is, midőn önök megtisztelő bizalma a díszes polgármesteri székbe emelt, mindannyiszor a képviselőtestület egyhangu bizalmával találkoztam, miből azon édes meggyőződést merítettem, hogy az irány, melyen haladok, megnyerte a köztetszést. Czéлом volt mindig becsületesen szolgálni a város érdekeit s jövőre is izérem, hogy a megkezdett irányban haladva, becsületesen fogom szolgálni városunk ügyét.“ A bizalmat megköszönve, főispán ő méltósága és az alispán, mint politikai előjárói támogatását kérve, — magát a képviselőtestület jóindulatába ajánlja.

Harsogó éljenzéssel fogadott beszédére elnök alispán válaszolt, mondván, hogy ő mint képviselő, ugy is mint alispán kétszeres érdeklődéssel viseltetik e tisztujtás iránt. Örömmel veszi tudomásul, hogy a képviselőtestület ismét azon derék férfut ültette e díszes székbe, ki tapintatával, széles körű tehetségeivel a képviselőtestület üléseit mindig hazafias irányba vezette.

A polgármesteri szék betöltése után a többi tisztviselők is egyhangulag választattak meg, és pedig: első tanácsosnak Török Dániel, rendőrtanácsosnak Sebesi Ádám, főjegyzőnek Horváth József, ügyésznek O. Veress Gábor, tiszteletbeli ügyésznek Benkő Márton, pénztárnoknak Erdős István, ellenőrnek Czell Antal, erdősznek Dezső Zsigmond, számvetőnek Fodor Miklós, községi bírónak Veress Mózes, rendőrfogalmazónak Benedek Gábor, levéltárnoknak Bőjthe Zsigmond, városgazdának Ince Samu, alorvosnak helyettes képpen Rákosi Bálint. Végre a tanács ajánlatára számtisztnak Veress János és Polgári Lajos, rendőrszolgálatnak Tüzes Lajos. — A gyűlés a t. alispán urnak buzgó fáradozásáért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott.

A képviselői tagok zeneszó mellett kísérték szállására a „megujított“ derék polgármestert, — este pedig a tűzoltó zenekar közreműködése mellett faklyás menetet rendeztek. A képviselőtestület és a polgárság nevében Kovács Gyula polgármestert Török Bertalan üdvözölte; ezután a meuet a t. alispán ur, mint választási elnökhöz vonult, hol Sebestyén Sándor szónokolt. A megtisztelt meg-hatottan választottak az üdvözlésekre.

Igy végződött Nagy-Enyed város tisztujtása. Ohajtjuk, hogy az egyetértés szelleme a város közérdekeinek emelésére áldásos legyen és mindig teljes sikerű eredménynyel munkáljon. **Egy képviselő.**

LEVELEZÉS.

M. Igen, 1884. decz. 13.

A hegyaljai társadalmi viszonyokról vagyok bátor egy pár sorban tudósítani a tek. szerkesztő urat.

Olvasó együletünkkel ugy jártunk, mint az egykori tót atyafiak az orgonájukkal, tudniillik szét ment. Hja a bécsi Szent István torony sem tarthat az idők végtelenségéig, hát a magyarigeni olvasó egylet hogy állhatna fen tovább 8 hónapnál. Megölte biz azt a részvétele és közönység. A mily nagy tüzzel neki fogtunk felállításához,

Jól van jól dominék, válaszoló a tiszteletes, tudom én, hogy dominék D. jól praedikál. Volt alkalmam öt már többször hallani, átadom az órád, végezze az isteni tiszteletet. Jól teszi, hogy gyakorolja magát az ilyen foglalkozásban, mert majd ha valamelyik ekklesia papjával elválasztja, hasznát fogja ennek venni.

Míg a pap és a deák urak között ez a beszélgetés folyt, azalatt a házi leányok egy esinos asztalt terítettek fel s a háziasszony vendégeit egy kis reggelire invitálta meg.

A deák embernek mindig szokott ótvágya lenni, D. J. aztán éppen kitűnő ótvágygyal díszeskedhetett.

Az ifju dominék tehát legkissebb szabadkozás nélkül hozzá láttak az egyszerű, de izletes reggeli fogyasztásához, mely annyival izletesebb vala rájuk nézve, mivel esinos leányok voltak a felszolgálók, kik igyekeztek is, hogy élénk társalgással vendégeikre nézve a reggelizés idejék minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegyék.

D.-nek a volt a szerencsétlensége, hogy esze a leányok körében kissé nehezen váltott. Nők társaságában rendszeren fűlig pirult s társalgása csak azon szűk körre szorított, hogy a mit más mondott, azt ő is helyeselte, hogy ugy van s még egy-egy „bizony“ szóval is sietett támogatni, hogy a mit valamelyik kollegája mondott, az a dolog valósággal ugy van és nem másképen.

Aztán ha barátjai ugy bizalmas körben figyelmeztették, hogy a leányok között legyen kissé bátrabb, beszéljen velök, mert az úgy illik, ne féljen tőlük, rendszeren azzal válaszolt, hogy ő unja a lehaságot.

Reggeli után D. elvonult, hogy eszméit rendezze, vagyis a mint a deák szokta mondani, „hogy készülő n.“ N. E. és F. J. megnézegették a pap könyvtárát,

ép oly
in pace
Ha
unatkoz
lapot itt
egylet
társas
kezdett
gazda,
urnó m
találják
tartjuk
H
lán a r
tagjait.
között
egyedül
lakással
gadhár
A
vennék
J
körester
más tár
közöns
vihatök
nének

Ti
estélyt
mányok
Melt. E
frt. M
mánts
Erzsi
frt. De
50 kr.
Heged
Lajosn
Ödönne
kr. F.
Bisztri
Imréné
10 kr.
Vilma
Bálint
1 frt.
50 kr.
Veres
Mihály
1 frt.
Munká
kr. De
Szele

Dr. S

katlan
don Q
esti s
Lidi a
posztó
dig m
s nye
ütött-l
lakban
de a

gozatok
irodalo
felolvas

1721-be
e szem
alakban
sorazat
család
közik.
lobban
urból
bitha),
s a kis
mesteri
mikor
merked

eseinek.
nak. —
lasztást
akarat,
et.
urát is
eghívott
zedében
mely vá-
E város
nevelés
ve, elő-
etek kö-
történe-
iselőtes-
intetben
ak min-
s nemis
és mű-
lvánitja.
melyet
n leteszi
d — je-
a tanács
bert ez a
it össze
nek tart,
akarat e
nások.”
Bertalan
let kér-
épvisele-
id. Gás-
Kovács
lasztatik
Tíz éve
or tettem
ezelőtt 2
zes pol-
előtestü-
on édes
haladok,
ecületem
om, hogy
om szol-
főispán
bi támo-
adulata
klő alis-
gy is
tisztuji-
fiselőtes-
telébe, ki
tőtestület
bi tiszt-
ig; első
si Ádám,
s Gábor,
ak Erős
sigmond,
es Mó-
rnoknak
orvosnak
s ajánla-
rendőr-
arnak
zavazott.
k szállá-
te pedig
menetet
Kovács
ezután a
z vonult,
ek meg-
a. Ohajt-
dekeinek
rű ered-
iselő.
z. 13.
átor egy
egykori
t. Hja a
végtelen-
matna fen
ég és kö-
itására,

ép oly nagy tüzzel annyiban is hagyjuk azt. Requiescat in pace!*)

Hanem azért ne hidje el a tek. szerkesztő ur, hogy unatkozunk a miért nincs olvasó egyesületünk, korántsem: lapot itt majd minden intelligens ember járát s az olvasó egyesület helyét felállítottuk a téli estvékre az ugynevezett társas összejöveteleket, melyek folyó hó 10-dikén vették kezdetüket Bedőházi Béla urnál Czelnán, hol mind a házigazda, mind pedig a kedves háziasszony Bedőházi Vilma urnő mindent elkövetett, hogy vendégeik mennél jobban találják magukat. A jövő társas kört Szöllősi Károly urnál tartjuk Sárdon.

Ilyen társas kör kettő alakult, nem azért mintha talán a rangkülönbség tartaná távol egymástól a két kör tagjait, oh nem! mert hisz itt a hegyalján az intelligencia között semmi különbség nincs, mindnyájan oly annyira egyenlő ranguak, hanem az, hogy némelyik nagyon szűk lakással bírván, mindnyájukat a legjobb akarattal sem fogadhatná el.

Az illető társas köröknek. — ha rossz néven nem vennék — egy barátságos tanácsos szolgáltnék.

Jó lenne a mulattatót a hasznossal összekötni s azon körösvéken hasznos felolvasásokat is tartani, hol egy, hol más tárgyról, hisz a hegyaljának oly nagyszámu intelligens közönsége van, hogy az ilyeszerű felolvasások könnyen kivihetők lehetnének. Ebben különösen alelkész z urak tehetnének legtöbbet.**)

Lukátsffy Victor.

Nyilvános számadás.

Tekintetes szerkesztő ur!

Tisztelettel tudatom becses lapját arról, hogy a „fillér-estélyt“ rendező bizottsághoz folytatólag a következő adományok érkeztek be: Mélt. Zeyk Károlyné öngyűsége 3 frt. Mélt. Pogány Györgyné 1 frt. Özv. Lengyel Károlyné 1 frt. Müller Mihályné 1 frt és süteményre is 1 frt. Krizmánits Vilmosné 1 frt. Veres Miklósné 1 forint. Szilágyi Erzsébet 30 kr. Demeter Sándorné 10 kr. Kovács József 1 frt. Degró Rozsó 30 kr. Dán Józsefné 40 kr. Vincze Zoltán 50 kr. Gaida Józsefné 1 frt. Székely Ferenczné 1 forint. Hegedűs Katinka 1 frt. Makkai Domokosné 1 frt. Lóthe Lajosné 50 kr. Herepei Károlyné 50 krajczár. Dr. Kovács Ödönné 1 frt. Bihari Istvánné 30 kr. Elek Károlyné 50 kr. F. Sándor Miklósné 50 kr. Váro Ferenczné 1 forint. Bisztricsány Lajosné 1 frt. Gráf Jánosné 50 kr. Tökés Imréné 50 kr. N. N. 20 kr. Bucsi Lajos asztalossegéd 10 kr. Albrechtovics Mari 10 kr. Greger 30 kr. Ungerpek Vilma 60 kr. Nuridsány Mihályné 50 krajczár. Korbuly Bálintné 50 kr. Nuridsány Jánosné 1 frt. Miksa Zsuzsánna 1 frt. Latinovits Mihályné 1 frt. N. N. 10 kr. Kubinyiné 50 kr. Kerekes Mihályné 1 forint. Mártonfi Anna 50 kr. Veres Zsigmondné 20 kr. Mátyás Sándorné 50 kr. Richárd Mihályné 30 kr. Veres Katalin 50 kr. Winkler Jánosné 1 frt. Veres Miklósné 1 forint. Mórággy Istvánné 50 kr. Munkácsi Józsefné 50 kr. N. N. 20 kr. Csűrös Róza 20 kr. Dezső Zsigmondné 50 kr. Szilágyi Leczika 50 kr. Szele Ferenczné 1 frt. Domokos Pálné 20 kr.

(Vége köv.)

CSARNOK.

Szemelvények

Dr. Smollett „Humphry Clinker“ cz. regényéből.**) — Angolból Dr. M. —

... Olyan valakire bukkanunk, kitől valami szokatlanra lehetünk elkészülve. Dólczeg Rozinante-ján ülő don Quixote-hoz hasonló magas szikár alak tűnt fel az esti szürkületben a fogadó kapuja előtt, míg némén s Lidi az ebédő ablakában beszélgetett. A rajta levő kabát posztója valaha piros lehetett, a szegélyező sujtásból pedig minden fémanag merőben lekopott. Kantár sallangja s nyeregakarója is ugyanolyan kelmeből készült s ép oly ütött-kopott volt. Hölgyeket pillantván meg fenn az ablakban, igyekezett a legkecsteljesebben szállani le lováról, de a házi szolgálta nem fogván meg a kegyelt azon pil-

*) Nagyon sajnáljuk. Talán majd ismét: resurexit! Szerk.

**) Igen helyes az eszme. Nem kell mindig épen eredeti dolgozatokat olvasni fel; szintoly hasznos szolgálatot tesznek az újabb irodalom különböző kitérő műveinek ismertetése, s egyes szakasszainak felolvasása.

*) Dr. Smollett Tóbiás hírneves angol történetíró s humorista 1721-ben született Skóciában s 1771-ben halt meg. A mű, melyből e szemelvény vétett, szerzőnek utolsó műve; — tulajdonképp levél alakban szerkesztett utóírás s meséje voltaképp oly események laza sorozata, melyek megtörténhetnek oly több heti utazáson, melyre egy családnak több különböző kora, hajlamu s képzettségű tagja vállalkozik. Az utazó társaság áll egy zsimbes természetű, könnyen haragra lobbanó, de különben nemes szívű s magas műveltségű vidéki földes urból (Bramble), hajlott kora, de férjhez menni vágyó nővéréből (Zahitha), gavallér unokaöccséből (Melford), bájos unokahugából (Lidi) s a kísérő eselődéséből. A mulatságnál mulatságosabb jelenetekben mesterileg vázolt jellemekben gazdag utazás már jó sokáig tartott, mikor azon alak jelenik meg a színen, kivel alkalmunk lesz megismerkedni.

lanatban, mikor jobb lábát kiemelve a kengyeltől, egész testsúlyával a bal lábára ereszkedett, a lekötő szij megcsuszott, a nyereg lefordult, a lovag földre zuhant, kalapja s azzal együtt parokája tova repült s kellő fedezet nélkül maradt változatos színű. szánalomébredtő módon összevart s flastrommal beragatott koponyája. A hölgyek az ablakban elsikoltották magukat, azt vélték, hogy az idegen nagyon megsérülhetett esés közben, ezt pedig leginkább bosszantotta a disztelen leszállás s az amiatti szégyen, hogy fejének állapotát szemlére kitétte, mert a plebsnek a kapu előtt ügyelgő néhány tagja hangos hahotába tört ki, azt híve, hogy a kapitány feje vagy sörrel ellepett, vagy pedig be van zuzva, mindkét fogyatkozás egyaránt szégyenletes lévén.

Az idegen végre nagy dühösen felugrott s kiragadva egyik pisztolyát, halálal fenyegette a házi szolgát, de a hölgyek újabb felsikoltása lelohasztotta haragját.

Erre aztán pisztolya agyát megeskölve, mélyen bökolt az ablak felé, visszadugta pisztolyát, nagy zavarban helyre egyengette parokáját s elvezette lovát az istállóba. Ekkor én is az ajtóhoz értem s meg nem állhattam, hogy el ne mélyedjek ezen különös alak szemléletében. Hat lábánál magasabb test volna, ha egyenesen áll, de erősen meggörnyedve járt; vállban nagyon keskeny, térden alól nagyon széles volt, mivel lábszárain vastag fekete kamáslit viselt. Hosszu, vékony lábai voltak mintegy sáskának, legalább fél sing hosszú arca ráncos, barna, pofacsontjai kiállók, kis szürke szemei zöldesbe játszó, nagy sárra, hegyes álla, egyik fülétől a másikig terjedő szája gyéren volt ellátva fogakkal, míg magas, de szűk homlokát nagyon is sűrűn szeldelték a barázdák. A ló szakasztott mása volt a gazdájának, halottaiból feltámadott száraz esontváz, melyet — mint később megtudók — rendkívül nagy becsben tartott, mivel ez volt az egyedüli ajándék, melyet valaha életében kapott.

Miután meggyőződött, hogy kedvenc paripája az istállóban kellő ellátásban részesül, tiszteletét megküldve a hölgyeknek, kegyes engedélyökért esedezett, hogy az udvaron történt baleseteket tanúsított részvételükért személyesen mondhasson köszönetet. Nagybátyám odanyilatkozott, hogy látogatását tiszteességgel vissza nem utasíthatják, így aztán felvezették s ő skót tájszóval s nagy illemszerűséggel fejezte ki hálálkodását.

— Nagyságtok — így szólt — alkalmasint megbotránkozhattak fejem állapotán, mely véletlen esély miatt kalap nélkül maradt, de biztosíthatom, hogy e baj nem betegségnek s nem is részegeskedésnek következménye, hanem tisztos sebhely, melyhez hazám szolgálatában jutottam.

Ezután értésünkre adta, hogy sebet kapván Amerikában egy csapat indián kirabolta, fejbőrt lefejtette, fejét egy dorongütéssel bezulta s mint halottat a csatatéren hagyta, de mivel később némi életjelt vettek rajta észre, egy francia kórházban felépült ugyan, de fején az állomány veszteséget nem lehetett pótolni s így kénytelen több helyt fedetlen maradt koponyáját tapasztal beragatni.

Az angol szívet semmi sem képes hamarabb megnyerni, mint a szánalom. Részvételünk azonnal felébredett ez agg harezos iránt. Még Jabby néni szíve is kezdett olvadni. De sajnálkozásunk méltatlankodással háborodott, midőn megtudók, hogy ámbár két vérengző háboru folyama alatt megsebesült, megbénult, megcsontított, fogoly lett s rabszolgaságot szenvedett, még sem volt képes a hadnagyságnál magasabb fokra emelkedni. Nagybátyám szemei szikráztak, ajkai reszkettek, midőn így kiáltott fel: — Istenemre, uram, az ön esete valóságos botrány a katonai szolgálat terén. Az igazságtalanság, melylyel találkozott oly égbekiáltó, hogy...

— Megengedjen uram, — szakítá félbe a másik — de én nem panaszklok igazságtalanság miatt. Harmincz évvel ezelőtt zászlótartói helyet vettem s a szolgálat rendén hadnagyságig emelkedtem, mint rangban idősebb.

— De ily rengeteg idő alatt bizonyára egész rakás fiatalabb tisztet léptettek ön elébe.

— Még ezért sem zugolódhatom; — felelé ő — mert ezek pénzükkel vásárolták meg előléptetésüket. Nekem nem volt pénzem, hogy kiálljak a vásárra; ez volt balsorsom, de ezért senkit sem lehet hibáztatni.

— Hogyan? nem akadt egy barátja, ki önnek bizonyos összeget előlegezett volna? — szólt közbe nagybátyám.

— Lehet, hogy kölcsönözhettem volna annyit, mennyivel századosi állást vásárolhattam volna, — vizonzá a hadnagy — de a kölcsönt vissza kellett volna fizetnem s nem volt kedvem tízezer forint adósságot csinálni, mit napi öt forint zsoldból kellett volna megtérítenem.

— Így hát — vágott közbe nagybátyám — ön feláldozta életének jobb felét, ifjuságát, véréit, testi épességét a háboru veszélyei, nélkülözései, iszonyai s sanyaruságai közt a napi két-három forint díjazásért, oly díjazás —

— Méltatlanul sérteget uram, — vágott vissza nagy hévvel a skót, — ha azt mondja, vagy úgy hiszi, hogy engem ily nyomoru tekintet vezetett. Én gentleman vagyok s mint a többi gentleman, én is tisztességes ambíció szülte reményekkel léptem szolgálatba, s ha nem

voltam nyertes az élet szerenesejékében, azért még nem érzem magam szerenestellennek. Tiszta ingre, egy borjuszeletre s egy kötés számára mindig kijut s ha meghalok, van annyi érdöm, hogy abból a temetési költség ki kerül.

Nagybátyám megnyugtató, hogy távolról sem volt eszeágában is megbántani, sőt ellenkezőleg a mit mondott, azt csupán az iránta való barátságos indulat sugalta. A hadnagy feszes udvariassággal köszönte meg a jóindulatot, mi bosszantá kissé az öreg urat, ki átlátta, hogy ez a nagy önmérséklet csupán negéyzett; mert bár mit szólt is szája, egész külső megjelenése elégedetlenségről tanuskodott.

(Folytatása köv.)

VEGYES HIREK.

— Olvasóinknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

— A helybeli „Casino“ vasárnap, 20-án, a polg. olvasó egyesület pedig 28-án tartja rendes évi közgyűlését.

— Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Sarlay Pált a nagyenyedi kir. ker. börtön igazgatóságához ideiglenes II. oszt. tiszt. irnokká nevezte ki.

† Necrológ. Mezei Károly helybeli ácsmester 17 éves derék fia: József, ki a kolozsvári Mátz-fele ipariskolában folytatta sokat ígérő tanulmányait, hosszas szenvedés után f. hó 15-én Kolozsvárt bagymázban meghalt. Csapás ez ugy a sokat vesztett derék szülőknék, mint tej-lődő iparunknak. Számos koszorúkkal megrakott koporsóját e hó 17-én általános részvét mellett kísérték ki a helybeli róm. kath. sírkertbe. Legyen a korán kiszenvedettnek nyugalma csendes!

— Az első nyilvános karácsonfa Nagy-Enyeden.

Alóírt a „fillér-estélyt“ rendező bizottság nevében tisztelettel tudatja a nagyérdemű közönséggel, különösen pedig a nemes szívű adakozókkal, hogy a begyűlt fillerekből legkevesebb 30 árva és szegény tanuló gyermek számára 100 frt értékű téli meleg kabát, mellény, nadrág, csizma, kötött, ujjas, cipő stb. szereztetett bé s ezek a karácsonfával együtt — mely kegyes asszonyok jóságából esemegével és süteménnyel lesz díszítve — a polgári leányiskola nagytermében lesz kiállítva, s folyó évi decz. 23. és 24-én d. e. és délután megtekinthető lesz. Az ünnepélyes kiosztás decz. 24-én, ünnep szombatján délután 2 órakor tartatik meg. A „karácsonfa“ megtekintésére és tartalmának ünnepélyes kiosztására, mind a nagyérdemű közönség, mind a nemselekki adakozók tisztelettel meghívotnak. Nagy-Enyeden, 1884. decz. 19. én, a rendező bizottság nevében Nagy Mózes, titkár és pénztárnok.

— Meghívó. Folyó év decz. hava 22-én, d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlés tartatik, melynek tárgyai: 1. Jelentés a városi pénztár megvizsgálásáról. 2. Jelentés a városi világítás hasznosbérbe adása tárgyában. 3. Jelentés a Klein Jakabné féle ház eladása tárgyában. 4. Az 1885. évre készített legtöbb adófizetők névsorának bemutatása és a névsor ellen beadott felebbeszek tárgyalása. 5. Kérésre Vertán Istvánnak kamatláb felemelése iránt. 6. Jelentés a sétatéri kioszk átalakítása tárgyában. 7. Kérésre Munzath Albertnek a nála levő városi követelésnek leírása végett. 8. Belügyminiszteri rendelet a volt várbeli német közönség vagyona tárgyában. Gyulafelhérvár szab. kir. város tanácsától 1884. decz. 15-dikén. Novák Ferencz, polgármester.

— Terda város f. hó 18-án tartotta tisztviselti-ünnepét. Polgármester Szigethi Cs. Sándor lett.

— Anina-Stajerlakon, az osztrák-magyar állam vasut-társaság egyik bányájában f. hó 11-én egy száz meter magas kúrtó tövében tűz ütven ki, a kifejlődött mérges gázok 46 embert öltek meg. 160 ember, részben személtelen állapotban megmentetett — 30 övegyt és 18 gyermek sirtaja kenyérkeresőjét. A társulat 2000 frtot s azonkívül a nyugdíj alapból minden halott után 50 frtot adott segélyül. A munkát 16-án ismét lehetett folytatni.

— Szer a nátha ellen. Dr. Dobson a következő szert ajánlja: kánforra forró víz öntendő s a beteg egész arcát elborító papír tölcseren át szívja be a gőzt, hogy az orrába és arcára hatoljon, mindaddig, míg erős izzadás nem jelentkezik. Minden 3 órában 15 percig kell ekkép beszívni a kánforgőzt; 5 ismétlés biztosan gyógyít.

— Két milliót sikkasztott Jauner Lukács, az alsó-ausztriai leszámítoló társaság érték-papír osztályának főnöke. Kézrekejtőjének 1000 frt jutalom van kitűzve.

— Hibaigazítás. Lapunk múlt számában közölt 437. számú árverési hirdetés ötödik sorában „ennek 1885.“ helyett 1882; a nyolcadik sorban 280 frt helyett 380 frt olvasandó.

Megjelent és Wokál János könyv-árusnál kapható Nagy-Enyeden.

Jókai Mór. A lőcsői fehérasszony, regény, az öt kötet ára 6 frt.

Jókai Mór. Az arany ember, dráma öt felvonásban előjátékkal. Ára 1 frt 80 kr.

Magyar történeti életrajzok, szerkeszti Szilágyi Sándor I. évf. 1 kötet ára 1 frt 80 kr.

Dániel pap lesz, regény, írta Tolnai Lajos. Ára 70 krajczár.

Kis világ legújabb Flóri könyve. Írta Eötvös Károly Lajos. Ára 50 kr.

Saadí Tiruz keleti tündéregék az ifjúság számára színes képekkel. 2 frt.

Ezeregy Éjszaka napkeleti regék gyöngyei gyermekek számára gyűjtötte Kardos Pál. Ára 2 frt.

Kalocsa. Igaz történetek, és mesék. Ára 1 frt 40 kr.

Piaczi árjegyzék. Nagy-Enyed. 1884. decz. hó 18-dikáról Hectóliter tisztabuza 5 frt 50 kr. Rozs 3 frt 50 kr. Eleygubuzs 4 frt 50 kr. Törökbuza 3 frt 25 kr. Zab 2 frt 25 kr. 100 flgm. széna 4 frt 40 kr. Szalma 1 frt 40 kr. Egy klgm sertés 40 kr. marhahus 40 kr. borjú hus 36 kr. borbéshus 28 kr.

Zenekerdezők részére legalkalmasabb ajándék! A bekövetkező karácsonyi és újévi ünnepek alkalmára zenekerdezőknek alkalmasabb ajándékot nem nyújthatni, mint a „Magyar Dal-album”, mely öt kötetben 1000 magyar népdallamot tartalmaz zongorára, és két kézre alkalmazva, és ennek szövegkönyve a „Magyar daltár”, mely öt kötetben mintegy 2000 népdalszöveget közöl. Minden kötet külön is kapható. A Dal-album mind az öt kötetet 7 frt 80 kr. díszkötésben 13 frt 20 kr. Egy díszkötésben a gyűjtő és zongorára alkalmazható arcképpel 12 frt. A Daltár kötetenként 80 kr. díszkötésben 1 frt 60 kr. — Megrendelések a „Magyar Dal-album” kiadó-hivatalához Győrbe intézendők.

Felhívás előfizetésre, vagy megrendelésre. Manapság kelleni tud ki van szakítva a gyermek a családi körből, saját bájos kis világából, és a szabad természet éltető öléből. Visszavezetni őt oda, — a családi nevelés természetes módszerének varázsát éreztetni, — a gyermek kedélyvilágában herenni föl a jellemfejlesztés legbiztosabb eszközeit, — a vallás-erkölcsi nevelést a szabad természet szeretetére alapítani, — a játékot a nemesítő munkásság alapvetőjévé tenni és minden természetes nevelési eszközt a gyermeknek istenfélelemhez, emberszerethez szoktatására használni föl: ezélirányra törekvése a Kis világ legújabb flóri könyve ezimel november utolsó hetében sajtó alól kikerült kötetnek. A bölcsődalok az iskolai indulóg, az apró játéktól a komoly munkáig: a mi csak hat a gyermek szívére és lelkére, kedélyére és jellemére, vidulására és munkásságára, a családi kör egész kis világa visszhangot nyer a legújabb flóri könyvében, melynek beosztása is követi a gyermekek kis világának folyását. A főbb részek ezek: Mesék. Nyelv-edző versikék. Közmondások. A gyermekszobában. Beteggyógyászat. Kis számoló. Fröbel-foglalkozások. A szabadban. Kis utazók. Játékok. Kis köszöntő. Dalok. Imák. Hogy a költemények hatása a kis olvasókra közvetlenebb és maradandó legyen: kitűnő rajzolóknak Gyulay László és Tahy Antal 50 eredeti rajza díszíti az 5 nagy-8 ívre terjedő könyvet. A könyv ára füzve ötven krajczár. Hogy az ugis csekély ár mellett a Kis világnak még szegény iskolás óvodás gyermekek és vagyontalan családok kisnyelvi részére ingyen, megszerzését is lehetővé tegyem, az ünnepi ajándokul, iskolai olvasó-ügy óvodai segédkönyvként, és családi olvasmányul egyaránt alkalmas könyv előfizetőinek, vagy utánvételt megrendelőinek minden öt példány után egy ingyen példányt küldök. A szegény gyermekek részére ily módon ajándék-nyújtást, főleg a t. iskolásoknak, óvoda-fenntartó estületeknek és a jótékony nőegyleteknek ajánlom szives figyelmükbe. Könyvem egyidejűleg diszkiadásban is megjelen, legfinomabb velin-papíron, selyem díszkötésben, vörös vagy arany széllal. Ily diszkiadású példány ára két frt. Az előfizetőket és megrendelőket hozzám (Budapest. vámházkörút 10 sz.) kérem intézni. A nállam megrendelt egyes példányok 55 kr. bekioldása esetén keresztkötésben, diszkiadású példányok 2 frt 15 kr. csomagolva és portómentesen, — utánvételt rendelés esetére pedig miat teherszállítvány fognak postára adni. Legzélszerűbb, a megrendelést levelező-lapon, az előfizetést postautalvánnyal eszközölni. A név, lakhely és utolsó posta pontos megírását kérem. Budapest, 1884. október 30. Eötvös Károly Lajos.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

DR. MAGYARI KÁROLY.
TÖRÖK BERTALAN. SZILÁGYI FARKAS.
KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

378. szám.
1884.

Árverési hirdetés.

Alólrít kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. értelmében közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró-ság 3172—1880. számú végzése által kir. kincstár részére Philip Löwi 66 frt, 90 frt és 123 frt 75 kr. tőke erejéig kirendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 524 frt 30 kr. becsült 3 ló, lószekér, hákok, széna, sarju, hordók, szilva, hámbár, kádak, tölesér veder, pálinkafőző üst, lovagló nyereg, 15 zsák, csős törökbuza-ból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2809—1884. számú kiküldést elrendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Tóvisen az előjáróság irodájában leendő eszközlésére 1884-ik év decz. hó 30-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kiütetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Enyeden, 1884. évi decz. hó 14-ik napján.

Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

479 szám.
1884.

Árverési hirdetés.

Alólrít kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. értelmében közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró-ság 3184—884. számú végzése által P. Roth Marinak Szilágyi Béla ellen 300 frt tőke, ennek 1884. év február hó 9 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 76 kr. perköltés erejéig kirendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 900 frt 87 kr. becsült színészeti öltözékek, irodalmak, jegyek, váltók, ládák-ból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3349—1884. sz. kiküldést elren-

delő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Enyeden a városháza előtt leendő eszközlésére 1884. év decz. hó 31-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kiütetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1884. évi decz. hó 15. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

352. szám.
1884.

Árverési hirdetés.

Alólrít kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbíró-ság 1288. számú végzése által Balogh Gyula javára Gálffy István és neje László Anna ellen 66 frt 40 kr. tőke, ennek 1883. év április hó 26 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 96 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 336 frt. becsült 2 kalangya kitűnő minőségű, 22 szekeret tartalmazó idei széna és 1 kazalban 16 szeker sarjából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1539—1884. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Veregyháza alperesek lakásán leendő eszközlésére 1884. év deczember 29-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kiütetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balázsfalván, 1884. évi decz. hó 13. napján.

Thát György,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 5239—1884.
tkvi

Árverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság részéről közlése, hogy a királyi kincstár végrehajtó 115 forint 35 kr. tőke, ennek 6% kamata, 5 frt 80 kr. költség kielégítésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Todoroszi Maftejnek és ügyvéd Gaitán Miklós által képviselt Todorosi szül. Moldován Johannának a krakkói 42. sz. telekjében A+ 1—4 rend sz. alatt foglalt fekvőségei

HUSZONHATODIK ÉVFOLYAM!

3—3

Ingyen regény-melléklet minden számhoz és regények kedvezmény áron.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„BUDAPESTI BAZÁR”

legzélszerűbb, leghasznosabb és leggazdagabb tartalmu divat közlönyre, melynek minden száma

tizenhat oldalon jelenik meg, a kézimunka minden ágazatához való illusztrációkkal, minden száma a legújabb párizsi divat után, művészi-leg rajzolt és színezett divatképek, ruhák és fehérneműk készítéséhez hasznos és értelmes magyarázatokkal rajzokat, fehérneműk himzéséhez mintákat és jelzéséhez monogramokat hoz.

A „Budapesti Bazár” 1885. év január elsején XXVI. évfolyamába lép. Lapunk fényes fennállását hölg eink buzgó pártolásának köszönheti, kik mindenkor feltalálták a „Budapesti Bazár”-ban utmutatójukat, akár a háztartás, akár a divat körében. A „Budapesti Bazár” iparkodott mindenkor a legszebbet, a legjobbat és leghasznosabbat adni, s iparkodni fog a jövőben is arra, hogy a nővilág, divat s a háztartás minden ágát felkarolja, meghálálhassa ama szíves pártolást, melyben a „Budapesti Bazár” a magyar hölgyek részéitik.

A „BUDAPESTI BAZÁR” a világ minden nyelvén 300 ezer példányban jelenik meg. Azonban egyetlen idegen nyelvű kiadás sem haladja meg a „Budapesti Bazár”, mely gazdag szépirodalmi részével, díszes kiállításával és hasznos mellékleteivel pártalanul áll a divatlapok között.

A „Budapesti Bazár” szépirodalmi részében adunk költeményeket, elbeszéléseket, mulattató és ismeretterjesztő tárcázásokat, a fővárosi élet szemléjét, az irodalom, művészet és társasélet mozzanataiból és minden számunkban egy illusztrációt. Figyelemmel fogjuk kísérni a fővárosi és vidéki nőképző-, gazdaszony- és nőipar-egyletek munkásságát is.

Ingyen külön regény-mellékletet adunk, egy tizenhat oldalú ivet, melyből t. olvasónőink idővel esinos könyvtárt gyűjthetnek. Jövő évi ingyenes regény-mellékletünk egyik hírneves angol regényíró

„HELEN”

ezimű rendkívül érdekes regénye lesz.

Lapunk szépirodalmi részében pedig Davyl Lajos legújabb, igen szép és érdekes regényét, melynek címe:

„Az utolsó Fontbriand”

kezdjük meg.

A „Budapesti Bazár” divat részében a művelt hölg és gondos háziasszony egyaránt megtalálja mindazt, ami az öltözékekre és szalonra vonatkozik, azon tudnivalókkal együtt, melyek a hölgyek dolgozó szobáját és a háztartást illetik.

Az előfizetési pénzeket legzélszerűbb postautalvánnyal küldeni ily cím alatt:

KIRÁLY JÁNOS szerkesztőnek Budapesten (Koronaherceg-utca 17. szám).

„HELEN” ezimű ingyenes regény-mellékletünk szerzője CROKER B. M. hírneves angol regényíró, ki a „Csece kis-asszony” ezimű regényével az angol olvasóközönség kedvence lett.

A „Budapesti Bazár” ezimű HÖLGYEK NAPTÁRA díszes kiállításban jelent meg és mint karácsonyi és újévi ajándéknak is igen alkalmas.

Nyomatott Wokal Jánosnál Nagy-Enyeden.

802 frtban megállapított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1884. évi deczember hó 29-én délelőtti 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánítt értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverezés megállapított feltételei alólrít telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakkó község előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1884. nov. 8-án.

Száz arany-frank jutalomdíj a gyűjtők részére!

Komócsy József ujsága:

„Hirmondó”

politikai, ismeretterjesztő, gazdasági és mulattató képes néplap. Megjelenik minden vasárnap 12 nagy oldalon képekkel.

Előfizetési ára egy negyedévre csak 1 frt.

Gyűjtők részére 100 arany frank jutalomdíj van kitűzve, melyből aki legtöbb előfizetőt gyűjt: 50 arany-frankot nyer; az utána következő 30 arany-frankot; az ezután következő 20 arany-frankot.

A jutalomdíjak — tekintet nélkül az előfizetők számára — azoknak, kik legtöbb előfizetőt gyűjtöttek kiadatnak.

Ha valaki öt előfizetőt gyűjt: az a Hirmondóból egy tiszteletpéldányt is kap.

Az előfizetési pénzek legkésőbb 1885. január hó 4-ig ily cím alatt küldendők: A „HIRMONDO” kiadóhivatalának Budapesten, egyetem-utca 4. sz. a.

Ajánljuk a Hirmondót mindazoknak, a kiknek nincs idejük, hogy mindennap végig olvassák a nagy lepedő ujságokat; mert a „Hirmondó”-ban minden vasárnap megtalálják röviden és világosan mindazt, ami a hazai és külföldi politikában történik; tudósításokat hozunk az országgyűlés minden üléséről. — Ismeretterjesztő és gazdasági rovatunkban közlünk hasznos utmutatásokat, míg lapunk mulattató részében szép képek mellett érdekes történeteket, verseket talál az olvasó.

A budapesti és az ország minden vidékén történő eseményeket hirrovatunk közli. — Ugyszintén a piaci árakat és az ipár állását is ismertetjük. Budapest, 1884. deczember 3.

Komócsy József s. k.

2—3 a „Hirmondó” tulajdonosa és szerkesztője.